

РЕШЕНИЕ

№ 13625

гр. София, 07.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 92 СЪСТАВ, в публично заседание на
тринадесети юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЛОРА ЛЮБ. ДИМОВА
ПЕТКОВА

при участието на секретаря ИЛИАНА СТ. СТАНЕВА
като разгледа докладваното от ЛОРА ЛЮБ. ДИМОВА ПЕТКОВА
Гражданско дело № 20231110108104 по описа за 2023 година

Производството е по реда на Част втора, Дял първи от ГПК.

Образувано е по предявен от Е. М. М. срещу И. Х. М. искове с правно основание чл. 127а, ал. 2 СК вр. чл. 45 ЗБЛД чл. 76 т. 9 ЗБЛД за заместване съгласието на майката за пътуване на детето Георги Е. М., в страните-членки на Европейския съюз, Северна Македония, Сърбия, Турция и Обединеното кралство Великобритания, придружено от баща си неограничен брой пъти до навършване на пълнолетие на детето през 2035 г. в периоди по време на платения годишен отпуск на бащата през лятото, както и пролетните, есенни и зимни ваканции, както и за заместване съгласието на майката за издаване на международен паспорт на детето.

В исковата молба се твърди, че страните са имали сключен граждански брак, който е прекратен с решение № 20062320 от 17.10.2022 г. по гр.д. № 2317/2021 г. по описа на Софийски районен съд, 158 с-в. От брака си имат две деца - Георги Е. М., роден на 09.07.2017 г. и Борис Е. М., роден на 04.02.2009г., като упражняването на родителските права спрямо детето Георги е предоставено на ответницата Иска Х. М., а упражняването на родителските права спрямо детето Борис е предоставено на ищеца Е. М. М.. Ищецът навежда твърдения, че с ответницата имат доста неразбирателства, а основното било, че тя отказва да предостави разрешение детето Георги да пътува с баща си и брат си в чужбина. Твърди, че в интерес на детето е да пътува в чужбина, да опознава различни държави, да обогатява културата си, а също и с цел развлечение.

В срока по чл. 131 ГПК ответницата е подала отговор на исковата молба, в който оспорва иска като неоснователен. Твърди, че не е налице необоснован и незаконосъобразен

отказ за даване на разрешение за напускане на страна от страна на детето Георги, придружено от баща му. Сочи, че при разговори с бащата на детето, ищецът не посочвал за кои държави е необходимо съгласието на майката, нито за какъв период ще е пътуването, при какви условия, защо е необходимо пътуването, ще бъде ли направена застраховка, ще има ли в близост държавни органи и здравни заведения, за да се гарантира безопасността на детето, притежава ли бащата необходимите средства, за да осигури безопасността и сигурността на детето, притежава ли бащата качества, за да е грижи за детето в непозната среда. Посочено е, че поради споровете и липсата на доверие между страните ответницата не е дала съгласие детето Георги да пътува в чужбина с баща си. Твърди, че не издаването на разрешение за пътуване на детето в чужбина за неограничен период от време не защитава интересите му. Твърди се, че не е в интерес на детето да му бъде разрешено да напуска пределите на страна против съгласието на един от родителите. Ответницата счита, че разрешаване на пътуване. В чужбина следва да се допусне единствено, когато е бъде посочено конкретни пътуване, с приемливи спрямо нея условия.

В открито съдебно заседание ищецът Е. М. М. се явява лично и се представлява от адв. В., като поддържа претенцията си. В открито съдебно заседание ищецът заявява, че води делото, защото всеки път, когато стане въпрос за даване на разрешение за пътуване на детето Георги в чужбина ответницата започвала да отлага, да пита спешно ли ти е. Споделя, че майката е разрешила на голямото дете да пътува с бащата в чужбина едва, когато детето й се е обадило и между тях е имало конфронтация.

Ответницата И. Х. М. не се явява лично, представлява се от адв.Г. и оспорва иска.

Софийски районен съд, като прецени доказателствата по делото и доводите на страните съгласно чл. 12 и чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

Между страните не се спори, а и от представеното по делото удостоверение за раждане се установява, че Георги Е. М., роден на 09.07.2017 г. е техен син. От приетото като доказателство по делото решение № 20062320 от 17.10.2022 г. се установява, че бракът сключен между Е. М. М. и И. Х. М. е прекратен на основание на чл. 44, т.3 във вр. чл. 49, ал. 3 СК по вина и на двамата съпрузи, а родителските права върху роденото от брака дете с Георги Е. М. са предоставени на майката, при нея е определено местоживеенето на детето, определен е режим на лични отношения между бащата и детето и бащата е задължен да заплаща издръжка на сина си.

По делото е приложен социален доклад, изготвен от ДСП- Красно село, в който е посочено, че малолетното дете Георги живее при майка си и тя се грижи за него, детето се вижда с баща си съгласно определения от съда режим на лични отношения. Социалните служители са направили заключение, че в интерес на детето е да пътува извън страната с цел почивки, екскурзии и спортни мероприятия.

По делото са събрани гласни доказателства чрез разпит на свидетелите Петър Михайлов и Зорница Волева.

Свидетелят Михайлов познава страните от минимум 10 години, запознат е с

влошените им отношения и обстоятелството, че не се разбират за децата си. Свидетелят разказва, че Е. многократно е искал от И. да му даде разрешение да пътува в чужбина със синовете си, но тя не искала да говорят нормално. Свидетелят знае, че И. не иска даде разрешение, но не знае причината за това. Свидетелят разказва, че многократно е канил Е. да иде на почивка с децата в Гърция, където има къща, но той никога не е идвал, защото не иска да си дели децата и да дойде само с единия си син. Свидетелят чул конкретен разговор, проведен по телефона между Е. и И., когато Е. поискал да му даде съгласие Георги да пътува с него и да заведе децата в Гърция на вилата на свидетеля, но тя отказала. Този разговор се осъществил през юни. Свидетелят не си спомня дали Е. е посочил конкретен период на пътуване, но планирали да идат на неговата вила близо до гр. Солун за 4-5 дни. Съдът кредитира с доверие показания на свидетеля Михайлов, същите са обективни и безпротиворечиви, свидетелят дава показания за обстоятелства, които е възприел лично, а именно телефонния разговор, както и споделя за свои отправени покани до ищеца и децата му, които не са се реализирали.

От показанията на свидетелката Волева се установява, че тя познава ответницата И. от година и половина, с нея работят заедно, Е. не го познава. Свидетелката разказва за конкретен разговор, проведен между страните по делото на високоговорител, по време на една от почивките им по време на работа. Е. поискал И. да се съгласи детето Георги да пътува с него в чужбина, но не разяснил за кои държави и градове му е необходимо съгласието ѝ, нито кога точно ще е излизането от страната, за какъв период ще е пътуването, при какви условия и по какъв начин ще се осъществи. Свидетелката споделя, че И. не ѝ е споделяла, че принципно възнамерява да ограничава пътуванията на детето Георги в чужбина. Не знае за други такива разговори между страните по делото. Спомня си конкретно, че Е. попитал И. „Ще ми дадеш ли пълномощно“ и тя му отговорила „Спешно ли ти е?“ и тогава той казал „Значи няма да ми дадеш.“ Спомня си, че конкретният повод за разговора бил здравословен проблем на детето Георги, И. казала на Е., че така и така детето Георги има кожни проблеми и не може да го заведе сега на басейн. Други разговори между страните не е чувала. Съдът кредитира показания на свидетелката като достоверни в частта, в която споделя за проведения между страните разговор и ги кредитира с доверие.

При тези данни, съдът намира от правната страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 127а СК решенията, свързани с пътуване на малолетно или непълнолетно дете в чужбина и издаване на паспорт на негово име, се вземат по общо съгласие на родителите. Идеята на законодателя е, че общото решение на родителите по въпроса осигурява най-голямата гаранция, че интересите на детето са защитени. В този смисъл е и практиката на ВКС, постановена по реда на чл. 290 ГПК (Решение № 295 от 04.12.2015 г. по гр. д. № 3212/2015 г. на ВКС, 3-то гр. отделение, Решение № 86 от 13.09.2016 г. по гр. д. № 4685/2015 г. на ВКС, 4-то гр. отделение). В случаите, когато родителите не могат да постигнат съгласие относно пътуването на детето в чужбина, районният съд по местоживее на детето се произнася по искане на единия от родителите – чл. 127а, ал. 2 СК. Производството пред съда представлява спорна съдебна администрация

на граждански правоотношения и съдът решава по целесъобразност.

Съгласно чл. 35, ал. 1, изр. 1 КРБ всеки има право свободно да избира своето местожителство, да се придвижва по територията на страната и да напуска нейните предели, като според чл. 35, ал. 1, изр. 2 КРБ това право може да се ограничава само със закон, за защита на националната сигурност, народното здраве и правата и свободите на други граждани. Правото на свободно движение в рамките на държавите членки на ЕС е гарантирано и от чл. 3, § 2 ДФЕС и не може неоснователно да бъде ограничавано.

Според т. 1 от Тълкувателно решение от 03.07.2017 г. по т.д.1/2016 на ОСГК на ВКС, задължително за прилагане от съдилищата съгласно чл. 130 от Закона за съдебната власт, заместващото съгласие на един от родителите, по реда на чл. 127а СК, може да се даде само за пътуванията за определен период от време и до определен или определяем кръг държави и ако това е в интерес на детето.

Понятието „висши интереси на детето“ е залегнало в редица международни актове (чл. 3 Конвенцията за правата на детето, Конвенция за компетентността, приложимото право, признаването, изпълнението и сътрудничеството във връзка с родителската отговорност и мерките за закрила на децата, Регламент (ЕО) № 2201/2003 относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и дела свързани с родителска отговорност и други). Тези актове закрепват основните права на децата, като изграждат комплекс от мерки, чрез които те да бъдат гарантирани. Сред основните права на детето попадат правото на живот, на име, на гражданство, на семейство, на неприкосновена връзка с двамата родители, на свобода на убеждението и мисълта, на жизнен стандарт, на защита срещу посегателства и срещу незаконно прехвърляне и задържане. В т. 3 от ППВС № 1/12.11.1974 г. е посочено, че решаващо значение за интересите на децата има цялата съвкупност от интереси, но от аспекта на всестранното развитие на личността. Според § 1, т. 5 от ДР на Закона за закрила на детето "Най-добър интерес на детето" е преценка на: желанията и чувствата на детето, физическите, психическите и емоционалните потребности на детето, възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето, опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена; способността на родителите да се грижат за детето; последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата; други обстоятелства, имащи отношение към детето и при постановяване на решение, което се отнася до интересите на децата трябва да се оценяват конкретните интереси на детето. (виж. Решение № 86 от 13.09.2016 г. по гр. д. № 4685/2015 г. на ВКС, IV ГО).

От събраните по делото доказателства се установява, че Георги Е. М. понастоящем е на 6 години и в негов интерес е да пътува в чужбина, доколкото по този начин би придобил впечатления и от другите държави, ще се разшири мирогледа и културата му, а пътуванията ще се отразят благоприятно на възпитанието и развитието му като цяло. Освен това детето има по-голям брат, по отношение на когото няма спорове за пътуване в чужбина и в интерес на малкото дете е двамата братя да могат да пътуват заедно с баща си и да споделят впечатления от преживяванията си.

В конкретния случай ищецът желае той да пътува със сина си Георги Е. М. в държавите-членки на Европейския съюз, Северна Македония, Сърбия, Турция и Обединеното кралство Великобритания неограничено до навършване на пълнолетие на детето. Всички тези държави са страни по Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечане на деца от 25.10.1980 г.: (видно от актуалния списък: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/status-table/?cid=24>), с функциониращи съдебни системи и Централни органи по конвенцията, поради което няма основание принципно да се отрече допустимостта за пътувания на детето в тези държави. Конкретно определени са и е изначално ясно до кои държави се отнася разрешението. Изброените държави са с богата култура, част от тях са съседни на Република България и пътуването би разширило и развило светоусещането на детето, пътуването до голяма част от тези държави е лесно и достъпно.

Както вече беше посочено при произнасяне на съда в производство по чл. 127а СК от първостепенно значение е интересът на детето, поради което съдът и не е обвързан от исканията на родителите за срока и честотата на пътуванията, дори когато те са изрично посочени. Срокът на разрешението се определя от конкретните обстоятелства, но винаги при съобразяване възрастта на детето. (в този смисъл и Решение № 253 от 20.07.2015 г. по гр. д. № 7336/2014 г. на ВКС, IV ГО.). В случая се касае за малолетно дете, на 7 години, т.е. до навършване на пълнолетието му остават 11 години, поради което и искането за заместване съгласието на бащата в срок до пълнолетие е необосновано. Това е прекалено дълъг период, в който съдът не може да предвиди дали интересите и правата на детето ще бъдат засегнати, дали ще е безопасно за него да пътува и дали ще е в негов интерес. Доколкото в чл. 36, ал.1 ЗБЛД е предвидено, че срокът на валидност на документите ненавършили пълнолетие лица е 5 години, то и съдът намира, че за този срок следва да бъде разрешено пътуването на детето в чужбина без съгласие на неговата майка, придружавано от баща му. Самият законодател е предвидил, че това е обзрим срок, за който могат да се предвидят евентуални неблагоприятни последици.

Доводите на ответницата, че липсва конкретика относно пътуванията и тя би одобрила пътуване на детето при приемливи условия са несъстоятелни. Всеки един от двамата родители разполага с родителски права и задължения, всеки един от двамата може да прецени дали дадено пътуване, обстановка или посещение е в интерес на детето. Когато между тях съществува системно неразбирателство, липса на комуникация и неразрешен спор относно пътуването на детето, съдът по реда на чл. 127а СК може да замести съгласието на родител детето да пътува в чужбина в случай, че това е негов интерес. Както вече беше посочено, пътуването в чужбина, още повече в държавите членки на ЕС и съседните ни държави не крие съществени рискове за детето, поради което и за съда не съществува съмнение, че е в негов интерес да ги посещава. Не се установиха обстоятелства, основаващи отказа на майката да даде разрешение. Действително очевидно между страните е налице влошена комуникация и липса на доверие, но тези техни отношения не могат да рефлектират върху развитието и на двете им деца. Майката не спори, че не е съгласна детето

да пътува с бащата в чужбина като поставя множество изисквания, при които би дала разрешение, но съдът не намира, че по този начин съхранява интересите на детето си. Ответницата не признава правото на ищеца да взема самостоятелни решения и дори капацитета му да се грижи за сина си Георги, видно от въпросите, които поставя в отговора на исковата молба. Бащата обаче има съдебно определен признат режим на лични отношения с детето, в който той следва упражнява родителските права и според настоящия състав осъществяването на този режим в някоя от посочените чужди държави не крие рискове.

Съдът намира, че следва да се предвиди пътуванията на детето да се осъществяват във времето, предвидено за лични отношения между ответника и сина му.

Мотивиран от горното, искането за издаване на документи за задгранично пътуване съгласно Закона за Българските Лични Документи/ЗБЛД/, също е основателно. То следва да бъде уважено, за да може фактически да се осъществят пътуванията, за които е издадено заместващото съгласие.

Следва да се допусне предварително изпълнение на решението, тъй като в интерес на детето е то да пътува и да може да опознава чужди култури. При евентуално обжалване на решението, детето ще може да пътува едва след влизане в сила на акта, което не е в негов интерес.

Относно разноските:

Разноски при спорна съдебна администрация, каквото е настоящото производство, не се дължат. Ето защо, съдът не следва да присъжда разноски на страните по правилото на чл. 78 ГПК. В този смисъл е и Определение № 385/25.08.2015 по дело № 3423/2015 на ВКС, ГК, I г. о.

По изложените мотиви Софийски районен съд

РЕШИ:

ЗАМЕСТВА СЪГЛАСИЕТО на И. Х. М. с ЕГН ***** на основание чл. 127а, ал. 2 СК вр с чл. 45 и чл. 76 т. 9. ЗБЛД **ЗА ПЪТУВАНЕ В ЧУЖБИНА** на малолетното дете Георги Е. М. с ЕГН ***** до навършване на пълнолетие, придружено от бащата Е. М. М. с ЕГН ***** във време, което съвпада със съдебно определения режим на лични контакти на Георги Е. М. с ЕГН ***** с бащата Е. М. М. с ЕГН *****, до страните-членки на Европейския съюз, Северна Македония, Сърбия, Турция и Обединеното кралство Великобритания за срок от 5 години, считано от постановяване на съдебното решение и **за ИЗДАВАНЕ НА МЕЖДУНАРОДЕН ПАСПОРТ на детето** и получаването му от бащата

Допуска предварително изпълнение на съдебното решение на основание чл. 127а, ал. 4 СК.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____